

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Võrdsete võimaluste volinik
info@volinik.ee

Meie 05.12.2022 nr 4/244

Pöördumine seoses sooviga kaotada rasedate töötajate ebavõrdne kohtlemine ajutise töövõimetuse korral

Lugupeetud Annely Akkermann, Signe Riisalo ja Siiri Grünbaum!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Rahandusministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi poole ettepanekuga muuta ravikindlustuse seadust ja sotsiaalmaksuseadust. Soovime, et tööandjatel oleks võimalik maksta ajutise töövõimetuse korral ka rasedatele töötajatele 30 protsendi ulatuses nende keskmisest töötasust täiendavat hüvitist ilma, et rasedal töötajal kaoks seeläbi õigus saada Haigekassalt ajutise töövõimetuse hüvitist. Samuti soovib Kaubanduskoda, et selline täiendav hüvitis rasedale töötajale ei oleks maksustatud sotsiaalmaksuga, sest sotsiaalmaksu ei tule maksta ka mitterasedatele töötajatele makstava täiendava hüvitise pealt.

Praegune olukord

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (TTOS) § 12² alusel makstakse kõigile töötajatele ajutise töövõimetuse korral teisest kuni viienda päevani hüvitist 70 protsendi ulatuses nende keskmisest töötasust. Seejuures on tööandjal soovi korral õigus hüvitada töötajale tema keskmine töötasu kogu ulatuses ning seda sotsiaalmaksuvabalt, tulenevalt sotsiaalmaksuseaduse (SMS) § 3 punktist 3.

Rasedal töötajal on ravikindlustuse seaduse (RaKS) § 56 lõikest 1² tulenevalt õigus saada ajutise töövõimetuse korral Haigekassalt hüvitist. Ka Haigekassa poolt makstava hüvitise suurus on 70 protsenti töötaja keskmisest töötasust, tulenevalt RaKS § 54 lõikest 1.

Probleem

Kui TTOS näeb tööandjatele ette kohustuse maksta mitterasedale töötajale ajutise töövõimetuse korral haigushüvitist 70 protsendi ulatuses töötaja keskmisest töötasust, siis tegelikkuses võib tööandja soovi korral hüvitada töötajale haiguspäevade eest ka

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

100 protsenti tema keskmisest töötasust. Ka neil juhtudel, kui tööandja maksab haiguspäevade eest hüvitist 100 protsendi ulatuses, ei pea tööandja sellelt täiendavalt hüvitiselt tasuma sotsiaalmaksu, nagu ei pea ta seda maksma ka kohustusliku haigushüvitise pealt.

Samas rasedatele töötajatele sellist täiendava hüvitise maksmise korda hetkel ette nähtud ei ole. Kui tööandja soovib rasedale töötajale hüvitada tema haiguspäevade eest täiendavad 30 protsenti tema keskmisest töötasust, kaotab rase töötaja tulenevalt RaKS § 60 lõike 1 punktist 5 õiguse Haigekassa poolt makstavale hüvitisel. Samuti ei oleks sellise hüvitise maksmine tööandja jaoks sotsiaalmaksuvaba, nagu on teiste töötajate puhul sellises olukorras makstavad täiendavad hüvitised.

Ettepanekud probleemi lahendamiseks

Kaubanduskoda teeb ettepaneku muuta ravikindlustuse seadust selliselt, et rase töötaja ei kaotaks õigust Haigekassa poolt makstavale hüvitisel juhul, kui rase töötaja on ajutiselt töövõimetu ning tööandja otsustab hüvitada talle 30 protsenti tema keskmisest töötasust, et raseda töötaja sissetulek ei väheneks ajutise töövõimetusel ajal.

Kaubanduskoja poole on pöördunud mitmed meie liikmed, kes tööandjatena sooviksid ka oma rasedatele töötajatele haiguspäevade puhul täiendava osa hüvitada, kui see oleks võimalik teiste töötajatega võrdsetel alustel.

Selgitus: RaKS § 60 lõige 1 sätestab olukorrad, mille puhul ei ole ravikindlustatud isikutel ehk töötajatel õigust saada Haigekassa poolt ajutise töövõimetusel hüvitist. Hetkel on selle lõike punkti 5 kohaselt selliseks olukorraks ka tööandja poolt töötasu saamine, mistõttu kaotab rase töötaja õiguse Haigekassa poolsele ajutise töövõime hüvitisel, kui tööandja maksab talle täiendavat hüvitist. Kaubanduskoja soov on seda olukorda muuta ning selleks teeme ettepaneku välistada olukord, kus rase töötaja jääb ajutise töövõimetusel korral ilma ajutise töövõimetusel hüvitisest, kui tema tööandja otsustab talle maksta hüvitist 30 protsendi ulatuses tema keskmisest töötasust.

Samuti teeb Kaubanduskoda ettepaneku muuta sotsiaalmaksuseadust selliselt, et tööandja poolt sellises olukorras makstav täiendav hüvitis oleks sotsiaalmaksuvaba.

Selgitus: SMS § 3 sätestab erinevad tasud, mille pealt ei maksta sotsiaalmaksu. Selles on muuhulgas sätestatud, et sotsiaalmaksu ei tule maksta töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12² vastava tööandja poolt makstava tasu pealt. See säte kohaldub olukorras, kus tööandja soovib mitterasedale töötajale hüvitada täiendavad 30 protsenti tema keskmisest töötasust, kuid kui sellist hüvitist maksta rasedatele töötajatele, siis see hüvitis sellele sättele ei vasta. Seega on vaja uut sätet, mis lubaks sotsiaalmaksuga mitte maksustada ka tööandja poolt rasedale töötajale ajutise töövõimetusel korral makstavat hüvitist, mille suurus ei ületa 30 protsenti töötaja keskmisest töötasust.

Täiendavalt soovime selgitada, et Kaubanduskoja poolt esitatavate ettepanekute eesmärk on parandada rasedate töötajate olukorda haigestumise korral. Ettepanekuga ei kaasne ühelegi osapoolele uusi kohustusi, kuivõrd täiendava hüvitise maksmine on tööandjale vabatahtlik. Ettepanekud puudutavad vaid olukordi, mil rase töötaja ei saa

haigestumise tõttu tööülesandeid täita, seega ettepaneku mõju ei ole lai. Samuti puudub ettepanekutel oluline mõju riigieelarvele, kuna täiendavat hüvitist maksab tööandja, mitte Haigekassa. Pigem võib meie ettepanekul olla positiivne mõju, sest suureneda võib tulumaksu laekumine.

Kaubanduskoja ettepanekud:

- 1. Muuta ravikindlustuse seadust, sõnastades selle § 60 lõike 1 punkti 5 järgnevalt: „kindlustatud isik saab ajutise töövõimetuse aja eest sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punktis 1 või 3 nimetatud sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu või ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatavat tulu, välja arvatud töötaja raseduse korral summas, mis ei ületa 30 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõikes 8 sätestatud korras arvatud töötaja keskmisest töötasust“.**
- 2. Täiendada sotsiaalmaksuseaduse § 3 punktiga 19 järgnevas sõnastuses: „ajutiselt töövõimetule rasedale töötajale tööandja poolt makstavat tasu summas, mis ei ületa 30 protsenti töötaja keskmisest töötasust“.**

Vajadusel oleme valmis oma ettepanekuid täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kaspar Keerup kaspar@koda.ee 6040071